

Meditație în septembrie

† **ANDREI**

Arhiepiscop și Mitropolit

La 1 septembrie începe noul an bisericesc. Multe gânduri înălțătoare ne-ar putea preocupa cu acest prilej. De exemplu, L-am putea ruga pe Dumnezeu: „Vei binecuvânta cununa anului bună-tății Tale” (Psalmul 64, 12). Optimismul creștin care ar trebui să ne caracterizeze ne spune că suntem cu un an mai aproape de viața fericită: „Și știu că porunca Lui este viața veșnică” (Ioan 12, 50).

Celălalt an bisericesc s-a încheiat cu Adormirea Maicii Domnului, care este mutare în cer, iar acesta începe cu Nașterea ei. Așa că anul se termină și începe cu binecuvântarea Maicii Domnului. Troparul Adormirii ei este plin de optimism: „Întru naștere fecioria ai păzit, întru Adormire lumea nu ai părăsit. Mutatu-te-ai la viață, fiind Maica Vieții, și cu rugăciunile tale izbăvești din moarte sufletele noastre”.

Așa că medităm la marea importanță pe care o are Maica Domnului în viața noastră, dar și la importanța pe care o au mamele noastre pentru noi. Sfântul Pavel scriindu-i ucenicului său Timotei îi zice: „Îmi aduc iarăși aminte de credința ta neprefăcută, care, precum s-a sălășluit întâi în bunica ta Loida și în mama ta Eunichi, tot așa sunt încredințat că și întru tine” (2 Timotei 1, 5).

Sursa credinței lui Timotei? Bunica și mama! Or, începând noul an școlar, mama și bunica încearcă să țină piept acestui veac bulversat și să-și educe copiii și nepoții cu frica lui Dumnezeu. Îl auzim pe Goga, în alte vremuri, cum își aduce aminte de mama lui: „Și parc-aud pocnet de bici, / Și glas stăruitor de slugă, / Apare mama-n colțul șurii, / Așează-ncet merindea-n glu-gă / Înduioșată mă sărută, pe părul meu bălai, pe gură: / Zi Tatăl Nostru seara, dragă, / Și să te porți la-nvățătură”¹.

Paul Evdokimov a scris o carte intitulată „Femeia și salvarea lumii”. Atunci când în Rusia, în alte state socialiste și chiar în România, în mod oficial se propaga ateismul și copiii nu făceau religie la școală, cine a salvat spiritualitatea creștină? Mama și bunica!

Când în 1989 a venit libertatea, tinerii din Timișoara și din București ziceau „Tatăl Nostru” și cântau „Cu noi este Dumnezeu”. În școlile de stat ora de religie a devenit obiect de studiu, și aproape toți tinerii o studiază.

Ne dorim ca Dumnezeu să le dea convingere puternică profesorilor și preoților noștri, ca, alături de familie și școală, să-i poată duce pe tineri pe calea cea bună.

Așa medităm acum, în septembrie, când începe noul an bisericesc, când sărbătorim Nașterea Maicii Domnului și când școlile își deschid porțile pentru încă un an școlar.

(Sursa: *Renașterea*, nr. 9, 2024, p. 1)

¹ Octavian Goga, *Poezii*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2001, p. 19.

Carol I

Prof. univ. dr. Alin-Mihai Gherman

La 10 noiembrie 1914, prin moartea regelui Carol I, se încheia, după 48 de ani, cea mai lungă domnie din istoria țării noastre. Pe numele său complet Karl Eitel Friedrich Zephyrinus Ludwig von Hohenzollern-Sigmaringen, după absolvirea studiilor elementare, a urmat o serie de școli militare, cu specializarea în artilerie. Ca militar a participat la asediul unor citadele daneze în războiul prusaco-danez din 1860 (experiența câștigată fiindu-i de mare folos în Războiul de Independență din 1878). După detronarea lui Alexandru Ioan Cuza datorată atitudinii sale discreționare și nedemocratice (februarie 1866), acceptă propunerea făcută de Ion Brătianu în numele clasei politice românești de a deveni domn. Chemarea lui la domnia Principatelor Române (care doar în 1883 au luat numele România) se făcea la propunerea împăratului francez Napoleon III; ea asigura, datorită relațiilor de familie cu regii Prusiei, o stabilitate politică internațională în fața celor două imperii care încercau să anuleze independența statului român, cel rus și cel austriac.

A trecut incognito prin Imperiul Austro-Maghiar (care se opunea alegerii sale) și a intrat în București în 10 mai 1866 (dată care a devenit sărbătoare națională până în 1948). Și-a asumat rolul de conducător al țării care îl chemase ca domn, fiind un rege devotat noii lui patrii și poporului ei. Ajuns domnitor, el se ocupă intens de modernizarea economică, culturală și militară a noilor supuși. Dezvoltarea pe care a făcut-o armatei și-a arătat rolul în timpul Războiului ruso-turc din 1877-78, când trupele române

au intervenit în război salvând armata rusă de la o catastrofă militară; a participat direct pe câmpul de luptă și a condus importante asedii ale unor redute turcești, obținând pentru România nu numai independența absolută față de Poarta Otomană, ci și un mare prestigiu internațional al țării sale. În 1882 este uns ca rege al României, pe care a continuat să o servească cu abnegație până la moartea sa. În timpul domniei sale, România a devenit un stat foarte important în viața politică din Balcani și chiar din întreaga Europă.

Acum se înființează instituții fundamentale precum Academia Română, Banca Națională, se construiesc primele linii de cale ferată, se modernizează administrația, poșta, iar viața politică intră într-o fază de puternică democratizare, legii fundamentale fiind votate de Parlamentul țării, cu care regele a colaborat în permanență. Pentru modernizarea vieții culturale a înființat „Fundatia Carol I”, care și-a propus să susțină activitatea marilor personalități, dar și să încurajeze tineri de mare talent. Cu susținerea acestei fundații și-a desfășurat activitatea pictorul Nicolae Grigorescu (care, de altfel, se stabilește la Comarnic, aproape de Sinaia). Tot prin sprijinul Fundației „Carol I” și-a făcut studiile la Viena și Paris tânărul George Enescu, care își alege și o reședință la Sinaia, aproape de curtea regală, căreia îi dedică unele din compozițiile sale (*Poema română* se încheie cu intonarea imnului regal; a compus și câteva lieduri pe versurile lui Carmen Sylva, pseudonimul literar al reginei Elisabeta, soția regelui Carol).

Domnia regelui Carol I coincide cu epoca marilor clasici ai literaturii române, Eminescu, Maiorescu, Slavici fiind în relație mai apropiată cu membri ai familiei regale.

Viața Sfântului Neagoe Basarab

Fericitul Voievod Neagoe Basarab, Voievodul Țării Românești, pomenit de Biserică în data de 26 septembrie a fiecărui an, a fost vlăstar domnesc, născut într-o familie evlavioasă de prinți creștini. Tatăl său era din neamul Basarabilor, iar mama sa, temătoare de Dumnezeu, făcea parte din familia boierilor Craiovești. Neagoe, darul lui Dumnezeu, a devenit, prin adopție, unul dintre cei patru copii ai familiei dreptmăritoare creștine, înrăurit de credința părinților săi. Acest minunat copil a deprins din fragedă vârstă învățăturile mântuitoare și virtuțile credinței ortodoxe. Pentru că a cunoscut viața îmbunătățită a călugărilor de la mănăstirea Bistrița vâlceană, ctitorie a părinților săi, tânărul Neagoe s-a străduit să adune ca o albină din nectarul și dulceața Sfințelor Scripturi și a Sfinților Părinți care-l vor ajuta mai târziu la alcătuirea scrierilor sale și la conducerea poporului dreptcredincios spre multe împliniri duhovnicești și artistice.

Așadar, Mănăstirea Bistrița a devenit școală duhovnicească pentru evlaviosul voievod. Providența a făcut ca, în acele vremuri, să vină în Țara Românească marele între patriarhi, Nifon al Constantinopolului, chemat la noi de voievodul Radu cel Mare, pe la anul 1502, pentru a reorganiza și întări viața bisericească. De la Sfântul Ierarh Nifon, mărinimosul și binecredinciosul Voievod Neagoe a deprins taina rugăciunii isihaste, evlavia și trezvia sufletului, învățătura și înțelepciunea lui Hristos, dobândind înalt spor sufletesc și deslușind comorile duhovnicești, atât de viu prezente în rânduiala fraților din Mănăstirea Bistrița. Înzestrat cu daruri intelectuale deosebite, prealuminatul Neagoe și-a agonisit mult din cultura teologică și din știința timpului său. De aceea, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, iubitorul de Hristos Neagoe, în anul 1512, a fost chemat la demnitatea de Voievod al Țării Românești, deși el a refuzat această cinste cu smerite cuvinte: „Puneți altul pe carele veți vrea dimpre-

ună și cu sfatul nostru, iar pe mine mă iertați, că nu voi fi”. Poporul însă, cunoscând vrednicia lui, l-a rugat să accepte înalta dregătorie în stat și numai după multe stăruințe fericitul „Neagoe se plecă glasului năroadelor și luă coroana și schiptrul a toată Țara Românească. Și îndată făcu judecată și dreptate între oameni”. Sfântul Voievod s-a arătat chibzuit și bun organizator al țării, drept aceea toți mulțumeau lui Dumnezeu pentru domnia lui, căci s-au învrednicit a vedea și a avea domn ca acesta.

Astfel, domnia Sfântului a fost un răstimp de liniște și prosperitate, într-o vreme când greutățile apăsau asupra țării, ca și asupra Bisericii Ortodoxe din Balcani. Pentru ca toate să fie lucrate după voia Domnului, Sfântul Neagoe a iubit pacea, cum spuneau cei din timpul său, „cu toți vecinii a fost împăcat”.

Sfântul Voievod Neagoe Basarab, în credință și iubire de Dumnezeu, în dreptate și smerenie, cinstind amintirea învățătorului său, Sfântul Ierarh Nifon, a adus în Țara Românească Sfintele sale moaște de la Mănăstirea Dionisiu din Muntele Athos, împăcându-l în chip minunat cu prigonitorul său, Radu cel Mare.

Sfântul Neagoe a rămas în memoria poporului român și a tradiției ortodoxe prin opera sa intitulată *Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie*. Este prima creație de valoare universală a literaturii române, un adevărat testament duhovnicesc, pedagogic, filozofic și enciclopedic, în același timp. Învățăturile sale sunt o adevărată lecție de pedagogie morală și spirituală, un adevărat cod de comportament fințial și demnitate umană pentru toate timpurile.

Dar nu numai aceste învățături ni le-a lăsat moștenire măritul voievod, ci și multe mănăstiri, biserici și așezăminte în țara peste care a domnit timp de nouă ani și opt luni, între care cea mai strălucită este Mănăstirea Argeșului.

În ziua de 15 ale lunii septembrie, anul mântuirii 1521, Sfântul Voievod Neagoe Basarab, la doar 39 de ani, s-a mutat întru veșnicele locașuri ale lui Dumnezeu, unde a primit cununa cea neveștejită a slavei Sale.

„Să facem împreună o bucurie!” (ediția a VI-a)

La începerea noului an școlar,
2024-2025

Parohia noastră a organizat a VI-a ediție a campaniei de început de an școlar prin care au fost oferite 75 de ghiozdane cu rechizite și îmbrăcăminte pentru copii din Cluj-Napoca și din localitățile Aghireș, Ticu, Gârbău și Turea, județul Cluj.

De asemenea, prin bunăvoința și cu sprijinul binefăcătorilor, parohia noastră va oferi pentru al doilea an școlar și universitar, 2024-2025, 5 burse lunare pentru elevi și studenți cu rezultate deosebite la învățătură, în valoare de 300, respectiv 500 de lei. Toți cei care doresc să susțină acest proiect pot face donații pentru fondul de burse.

In memoriam Părintele Grigorie Gal

În data de 30 septembrie, când este prăznuit de către Biserica Ortodoxă Sfântul Grigorie Luminătorul, în biserica parohiei Sfânta Treime din Cluj va fi săvârșită, la fel ca în fi ecare an, slujba parastasului pentru vrednicul de pomenire preotul Grigore Gal, conform dorinței sale testamentare a urmașilor săi.

Părintele Grigore Gal a fost paroh al Bisericii din Deal până în data de 1 iunie 1851, când s-a mutat la cele veșnice.

Programul Slujbelor

Luni-Sâmbătă:

ora 8:00 - Sfânta Liturghie
ora 18:00 - Vecernia

Miercuri seara:

ora 18:00 - Acatistul Sfântului Ierarh Nectarie Taumaturgul și Studiu biblic

Vineri: ora 9:00 - Sfântul Maslu;
ora 18:00 - Acatistul Sfântului Cuvios Mucenic Efreem cel Nou și Studiu Biblic

Sâmbăta:

ora 9:00 - Pomenirea morților;

Duminica și în sărbători:

ora 9:00 - Utrenia
ora 10:00 - Sfânta Liturghie
ora 18:00 - Vecernia, Paraclisul Maicii Domnului și Studiu Biblic

Sfințirea mică a apei: în prima
miercuri din lună - ora 9:00.

Date de contact preoți:

Preot paroh: Cristian Baci
Tel: 0743075672;
E-mail: csmbaciu@yahoo.com

Preot slujitor: Florin-Cătălin Ghiț
Tel: 0744299938;
E-mail: florincatalinghit@gmail.com

PAROHIA ORTODOXĂ SFÂNTA TREIME

Str: Bisericii Ortodoxe nr: 10, Cluj-Napoca
<https://bisericasfantatreimecluj.ro>

CIF: 5909428

CONTURI IBAN:

R076 RNCB 0106 0266 1116 0001
R098 BTRL RONC RT06 0257 7801